

METRIČKI PROSTORI

Vježbe uz prvo poglavlje: Malo realne analize — ponavljanje

1. Dokaži korolar 1.2 (Arhimedov aksiom kakav znamo): Za sve realne brojeve a i b , $a > 0$, postoji $n \in \mathbb{N}$ t.d. je $n a > b$.
2. Dokaži korolar 1.3 (još jedna verzija Arhimedova aksioma): Za svaki realan broj $x > 0$ postoji $n \in \mathbb{N}$ t.d. je $\frac{1}{n} < x$.
3. Za svaki od sljedećih skupova realnih brojeva ispitaj ima li supremum, odredi ga i ustanovi pripada li supremum tom skupu ili ne:

$$\begin{aligned}\{x : x^2 \leq 2x - 1\} \\ \{x : x^2 + 2x \leq 1\} \\ \{x : x^3 < 8\} \\ \{x : x \sin x < 1\}.\end{aligned}$$

4. Neka su m i n relativno prosti prirodni brojevi. Dokaži da je $\frac{m}{n}$ kvadrat nekog racionalnog broja ako i samo ako su i m i n kvadrati nekih cijelih brojeva.
5. Dokaži da između svaka dva različita realna broja postoji neki iracionalan broj.
6. Dokaži da za svaka dva realna broja x i y vrijedi $|x - y| \geq ||x| - |y||$.
7. Neka su $a_1, a_2, \dots, a_k$ nenegativni realni brojevi i neka je $a := \max\{a_1, \dots, a_k\}$. Dokaži da za svaki $n \in \mathbb{N}$ vrijedi $a^n \leq a_1^n + a_2^n + \dots + a_k^n \leq k a^n$, pa zaključi da je $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_1^n + a_2^n + \dots + a_k^n} = a$.
8. Neka je (x_n) konvergentan niz realnih brojeva (definicija 2.1). Dokaži da je broj ℓ iz te definicije jedinstven.
9. Dokaži da svaki niz realnih brojeva ima monoton podniz.
10. Dokaži teorem 2.2: Svaki monoton ogradien niz realnih brojeva konvergira.
11. Dokaži Bolzano-Weierstrassov teorem za nizove realnih brojeva: Svaki omeđen niz realnih brojeva ima konvergentan podniz.
12. Dokaži teorem 2.4: Niz realnih brojeva konvergira ako i samo ako je Cauchyev.
13. Neka je $x_1 = \sqrt{2}$ i $x_{n+1} = \sqrt{2 + \sqrt{x_n}}$ za $n \geq 1$. Dokaži da niz (x_n) konvergira jedinstvenom korijenu polinoma $x^4 - 4x^2 - x + 4$ koji se nalazi između $\sqrt{3}$ i 2.
14. Dokaži tvrdnje o limesima funkcija f , g i h u primjeru 3.2 na str. 15.
15. Nađi primjer funkcija f i g takvih da je $\lim_{x \rightarrow a} f(x) = b$, $\lim_{y \rightarrow b} g(y) = c$, ali limes $\lim_{x \rightarrow a} g(f(x))$ ili ne postoji ili nije jednak c .
16. Dokaži teorem 3.3: Realna funkcija f realne varijable ima u točki x^* limes ℓ ako i samo ako za svaki niz (x_n) koji konvergira točki x^* i $x_n \neq x^*$ za sve n , niz $(f(x_n))$ konvergira k ℓ .
17. Neka je funkcija $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definirana s $f(x) = \begin{cases} 1, & x \in \mathbb{Q} \\ 0, & x \notin \mathbb{Q} \end{cases}$. Dokaži da f nije nigdje neprekidna.

18. Neka je funkcija $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ definirana s $f(x) = \begin{cases} 0 & \text{ako je } x = 0 \text{ ili } x \notin \mathbb{Q} \\ \frac{1}{q} & \text{ako je } x = \frac{p}{q} \text{ gdje su } p \text{ i } q \text{ relativno prosti, } q > 0 \end{cases}$

Dokaži da f ima prekid u svakom racionalnom broju različitom od nule, a neprekidna je u svim iracionalnim brojevima i u nuli.

19. Dokaži teorem 4.3: Svaka neprekidna funkcija $f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ poprima sve međuvrijednosti.